

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De descensu reliquiarum iude in egyptu[m]. et obitu hieremie. cap. iij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Danielis

salmaverat animas suas. Multoq; de dece
tribubus qbo grauis erat cohabitatio samari
tanorum. Fuerunt etiam inter eos quidam de pncis
pistore terre Ioanna filia caree, sarefas, et iecho
nias. Et dixit godolias ad eos Nolite time
re habitare in terra et servire regi babylonis,
et vobis erit vobis. Ego habito in masphat ut
respondeam pcepto chaldeorum qd mittet ad nos:
ut in nullo vos grauemini. Cumq; h; iura
mento si misterium dimisit eos ad priuincie loca
q; q; sibi delegisset. Porro de genere regio
erat quidam hismael vir malignus. Qui dum obside
retur bierlin ad regem euasit amonitaz, et ibi
morabat. Erat Ioanna filius caree ad go
doliam secreto, scito q; hismael istud ait me:
Inuides tibi dominium terre. Uel rex amonit
arum mittet eum percutere aiam tuam ut occu
pet terram desolatam. Ibo g; et percutiam hismael
nullo sciente ne interficiat te: et dissipentur et
pereat reliquiae iuda. Et ait godolias. Non
facias pbum hoc ut occidas virum innocetem.
No em verisile est in tali desolatiōe hmōi
maliciā exerceret. Et factū est in mense septi
mo eiusdem anni venit hismael et dece viri cum
eo ad godoliā in masphat: et splendide suscep
tis eos. Cumq; post prandium pbus esset godo
llas isopore et coniue: percussit eos hismael, et
egressus p nocte iudeos q; erat in civitate et
quodam militis q; erat a babylonis derelicti
trucidauit: et plecit cadavera eorum in lacu quē
fecit rex asa ppter baasa reges isrl. Altera po
de cū munib; veniebant de priuincia. lxx.
viri ad godoliā: et egressus est hismael i occur
sum eorum dicens. Intrate ad godoliā. Quibus
igressis occidit eos hismael pter dece q; dice
rit ei. parce nob: q; thebauros habemus in
agro frumenti, vini et ordei, olei et mellis: et da
bimus eos tibi: et recesserit ab eo. Tunc hismael
et duruit captiuas reliquias populi q; erat in
masphat, filias q; regis q; cōmendauerat
nabuzardā godolie. Qd cū audisset ioanna
filia caree: assumptis viris insecuris est hismael
et inuenit eum ad aq; q; sit in gabaon: et fugit
hismael a facie ei; cu octo viri, et reduxit io
anna captiuos et pda quā duxerat hismael.
De descenditu reliquiarū iudei in egyptum.
et obitu hieremie.

Capitulum. III.

L conuenerunt eos reliquiae iudei ad hieremiam a

paruo vsq; ad magnū disponebat enim fugere
in egyptum timetis ne occiderent a chaldeis
p morte godolie. Et dixerunt ad prophetā. Ora
pro nob deū ut indicet nobis pbum qd fa
ciemus: et qd dixerit nobis p os tuū fa
ciemus. Post dies sepe factū est verbū dñi
ad hieremiam: et cōuocans vniuersum popu
lum ait. Hec dñs Sūt manseritis in terra
hac: plantabo vos et nō euellam. Ja ei plas
catus sum sup malum qd feci vob. Nolite
timere a facie regis babylōis, qd ego vobis
cum sum. Sinaūt descenderitis in egyptum
ut ibi habitat: gladius nabuchodonosor
quē formidat ibi comprehendat vos: et pibis
tis gladio fame et peste. Et nō audierunt he
remiam sed dixerunt: mentis, nō misit te dñs
sed baruch incitat te aduersus nos ut tradat
nos in manus chaldeorum. Et descenderunt
omnes cū mulierib; et parvulis et omni sub
statia sua in egyptum: et duxerit secū hieremiam
et baruch: et de solata est terra, et sabbatizante
multis annis sicut p̄dixerat hieremias. Non
ei trāstulit in ea rex
babylōis colonos: et
sicut fecerat rex assy
riorum in terraz israel,
et habitauerunt reli
quia iuda in egypto
in magdalo et in ta
phnis et in memphis
et in terra pbutures
et nō nomen regis a q
illa p; egypti sic de
noīata est. Et factus
est mo dñi ad hierem
iam in taphnis dicens
Summe lapides grā
des: et absconde eos in
crypta q; est sub mu
ro laterice in porta domi pharaonis: et disces
ad iudeos. Hec dñs Ecce ego assumam
seruum meū nabuchodonosor: et ponam thron
um eis sup lapides istos: et percutieret terra egypti
et pibis vos cū egyptiis. Porro mulieres
hebreorum sacrificabat dñs alienis: et regine ce
lit: lune lez vel lunoni v̄l berecincie offerebat
placetas et libamina. Cumq; argueret eas hie
remias dixerunt. Namqd sine viris n̄tis hec
fecim⁹. Cumq; ad viros durius loqueret dixer
unt. Quando fecim⁹ hec in vrbib; iudei satu
rati sum⁹ panib; et bene erat nobis. Exq; aut̄

v. 3

Historia Libri

cessauim⁹ indigem⁹ om̄ib⁹: et gladio et fame
sumpti sum⁹. Et rūdit hieremias. Hec dī
dīs. Ego iurauī in nomine meo magno, quia
oēs viri iuda q̄ sūt i terra egypti gladio et fa
me pibūt donec penū psumans. Et insurre
xit ppls aduersus hieremias: et lapidauerit eū
lapidib⁹ q̄s abscođerat sub muro latericeo.
Egyp̄i ḥo honorauerūt prophetaz sepietates
eū iuxta tumulū regū: memorēs beneficioz
que p̄stiterat egypto. Dionē em̄ sua fugaue
rat aspides et bestias aq̄z quas greci coco
drillos vocāt: q̄b⁹ p̄us egyptus infestabat.
Tradūt etiā qdā q̄ adhuc d̄ puluere eiusdē
loci aspidū p̄cessura sanar: et fugantur coco
drilli. De eodē ait epiphani⁹. Audiuimus a
viris seniorib⁹ q̄ ex seniorib⁹ antigoni et ptole
mei stirpe descendērāt q̄ alexander macedo ve
niens ad sepulcrū prophetaz: et cognoscens loci
mysteriū trāstulit ipm̄ in alexandriā: et sepiet
uit glīose, et extūca terra illa phibiti sunt co
codrilli et aspides penit⁹. Hāz idē alexander
prius introducerat illuc serpentes q̄sdā q̄ vi
ce mariorū aspides fugabāt: s̄ nō poterant
eas penit⁹ extirpare. q̄s qz ab argis pelopos
nij aduexerat: argones noīauit. Hic ē hie
rias q̄ regib⁹ egypti signū dedidit: q̄ eoꝝ ido
la cuerti oportaret cū ḥo pareret. Unū et sa
cerdotes eoꝝ i secreto tepli loco imaginēvir
ginis et pueri statuetes adorabāt. Dū vero
ptolome⁹ rex interrogaret eos q̄ hec facerēt
rōne. dixerit paterne traditōis esse mysteriū
qd̄ a sc̄o prophetaz accepérāt maiores: et crede
bāt in rebo ira fore ventur⁹. Hic est hieremias
as q̄ templū cuertendū p̄noscēs: arcā testa
menti cū his q̄ in ea erant tulit: et p̄cib⁹ suis
eā absorberi fecit in petra. petram ḥo dīgito
designās: nomē dei tetragrammatō imp̄ssit.
Et factū est sigillū in silitudinem sculpture
q̄ ferro cauaf: et ipm̄ dñi nomē nubis operi
mento ita celatū est: vt extūc nec locū q̄s re
cognoscere queat: nec ipz nomē legere vſq̄
in hūc dīe et vſq̄ in finē. Et p̄stine figure ino
star illic sepe nubes, vt ignis sit nocturno tē
pore: eo q̄ glīa dei ab eius lege non desinat.
Est aut̄ petra illa in heremī terra inter duos
mōtes in q̄b⁹ iacēt moyses et aaron. Dixerit
hieremias p̄ntib⁹. Dñs ex syon recessit ad ce
los: inde rūtus in p̄tute rētur⁹: et erit signū
p̄ntie e⁹ qñ vniuerse gētes adorauerit lignū.
Dixerit q̄bāc arcā nemo p̄ter aarō p̄ducere
poterit: et tabulas q̄ in eis sūt null⁹ aperieris.

cerdotum nullusq̄ prophetaz nisi electus de
moyses, et in p̄ma resurrectiōe in futuro q̄i
mortui resurgent: prima reiurget hec arca: et
exibit de petra: et ponet in mōte sion, et om̄s
sancti p̄gregabunt ad eā regressum dñi susti
nentes: et aduersariū qui eos quesitūs et
interimere fugientes.

De captiuitate reliquiarum iudee,

Laplīm. III.

Actum est post

f morte hieremie anno q̄nto ener
sioni hieremī sp̄e ē viceimuster
ti⁹ regni nabuchodonosor: descendit nabu
chodonosor in syriā inferiore: et obtinuit eā.
Moabitæ q̄s et amonitas subiugavit sibi.
Et tandem intravit in egyptū: eāq̄ subiugavit,
et regē q̄ tūc erat in ea occidit: aliiq̄s i ea siti
tuēs, denuo iudeos captiuos duxit i babylōnē.
Et ab hac ultima captiuitate reliqua
rū iude qdaz numerāt. lxx. annos vſq̄ ad sec
undū annū dñi filij ihaspīs. Hāz etiā q̄
primitatē reliqaz pdixerat ezechiel in chala
dea: de q̄ mō p̄sequentes altius ordiemur.

Sequitur historia ezechielis,

Historia de ezechiele prophetaz. cap. i
De elevatione et visione ezechielis. cap. ii
De cōmemoratione hierusalem. cap. iii
De consolatione hierusalem. cap. iv
De resurrectione mortuorum. cap. vi
Q̄facta est manus domini super ezechiel,
capitulum. cap. vii

Historia de ezechiele prophetaz.

Laplīm.

Ezechiel prophētē

e ta de tra cysare fil⁹ busi d̄ genere
sacerdotū. Hic in babylonē du
ctus est cum ioachim matre ei⁹: cum daniel
le et trib⁹ pueris. Hic habitabat iuxta fluvium
chobar. Factū est aut̄ in. lxx. anno: nō solū
eratis ipsi⁹, sed a. xviii. anno iōsie q̄i inuen
tus est deuteronom⁹ in teplō in q̄nto anno
trāsmigratōis: in q̄rto mēte. in q̄nta dīmē
sis exodus est prophetare ezechiel ad cōcaptio
nēs p̄pter cauas b̄mōi. Legerat i epla bīc
mī p. lxx. annos duraturā captiuitatē: et
habebat p̄ exilii plongatione. Preterea murmu
rabat aduersus dñm: q̄ fraudulēter eos de
cisset. Dixerat em̄ p̄ os hieremie remanentes

